

ראשית לכרך השני

בדפי הראשית לכתבים, בתחילת כרך א', הוסברו שיקולי העריכה שעל-פיהם סודרו חיבוריו של שב"ד בארבעת הכרכים – שיקולים אשר שילבו בין עקרון הסדר הכרונולוגי לבין חריגה ממנו, הן מסיבות טכניות והן מסיבות תוכניות, ואשר גרמו ל'דחיית' חיבורים מסוימים או ל'הקדמתם' ביחס למקומם הכרונולוגי. ואמנם, כרך זה מחזיק שלושה חיבורים 'דחויים', אשר על-פי מועדי כתיבתם – משנת תשי"ג עד שנת תשכ"א – ראוי היה לכלול אותם בכרך הראשון. העיקרי שבהם, הניצב במרכזו של כרך זה, הלוא הוא ספרו הגדול של שב"ד – היחיד שראה אור דפוס בימי חייו – 'גאולת ישראל במשבר המדינה'.

כפי שכבר הוסבר, לא היתה אפשרות לכלול את הספר הגדול הזה בכרך א', והסיבה הטכנית של הצורך באיזון כמותי בין הכרכים גרמה לכך שהוא 'נדחה' לכרך ב'. ומכיוון שכך, 'הוסעו' עמו גם שני חיבורים נוספים – והנה זהו טעמו של דבר:

בניסן תש"ך, מיד לאחר הופעת הספר 'גאולת ישראל במשבר המדינה', כתב שב"ד גלויית דואר לעמרם קהתי – (גלויה שלא נכללה במדור האיגרות בכרך א') – ובה סיפר שכתב עתה מאמר אשר "מוטב היה לו נכלל בספרי, ואני מקווה שיתפרסם ב'סלם' הבא". אין ספק כי הכוונה היא לחיבור 'במעלות גאולה', (אשר אמנם נדפס בגיליון אייר תש"ך). באותה גלויה ממשיך שב"ד ואומר שעדיין צריך הוא לכתוב המשך לאותו מאמר, ואין ספק שכוונתו היא לחיבורו 'דָּבָר לְגוּיִים' (אשר נכתב מסיון תש"ך עד אדר תשכ"א). על פי דבריו אלה של שב"ד ראינו אפוא לנכון להסמיך את שני החיבורים הללו אל ספרו הגדול, ואמנם מעשירים הם את מכלול-הדברים, בהיכנסם אל חדר-י-תורה וחזון-גאולה אשר הספר לא בא בהם.

בדפי הראשית לכתבים, בתחילת כרך א', גם הרחבנו מעט על מלאכת העריכה – ופרטי-דברים בנושא זה ניתנו במוסף שהוכתר 'בשולי המהדורה', בסוף אותו כרך. כאן נזכיר רק שלושה כללים עיקריים:

- דברים האמורים בין סוגריים רבועים – הן בתוך הרצאת שב"ד, והן כתוספת להערותיו – הריהם תמיד דברי העורך, ואילו דברים מוסגרים של שב"ד יבואו בין סוגריים עגולים. (רק בתוך רצף דברי העורך – במקום שאין קורא עלול לטעות – יכול שתבואנה מילים בין סוגריים עגולים).

- כל ההערות המצויינות באותיות הריהן הערותיו של שב"ד, ואילו הערות העורך נתונות בציוני ספרות.

- מילים לועזיות – כאלה שאינן בשימוש יומיומי – פורשו ב'גלוסר' אשר בסוף כל כרך, ובגוף ההרצאה סומנו מילים אלה בטבעת עילית. (לכלל זה יש להוסיף סייג: סימון הטבעת לא ניתן כאשר מונח כלשהו חזר ונשנה כמה פעמים במהלך הדיון; על-כן ישנם מופעים רבים בהם קיים בגלוסר הסבר למונח, על-אף שאין הוא מסומן באתרו).

נשוב ונזכיר גם כאן, כי למהדורתנו זו נלווה תקליטור המחזיק מהדורה דיגיטלית מלאה של כתבי שב"ד – והמהנה גם מפתח עניינים כללי. משתמשי המחשב יוכלו אפוא לעיין בכתבים על-גבי הצג, כשם שיוכלו לאתר כל איזכור – בין בחיפוש חופשי ובין באמצעות רשימת הערכים המוגשת על-ידנו.

כל הפירוט באשר למהדורה הדיגיטלית – אין כאן מקומו, והריהו נתון בעלון מיוחד לעניין זה, הארוז עם התקליטור.

- באותו עלון נמצאת גם גלויית-משוב, המיועדת לכל קורא אשר יחפוץ למלאה – (לא רק למשתמשי המחשב) – ועל-כן, נא יואילו קוראינו שלא לפסוח על העיון בעלון הנלווה הזה.

